

Bajkalská 25, 827 18 Bratislava 212, Slovensko, tel./fax: 02/5341 7207
e-mail: tis@transparency.sk, www.transparency.sk

Bratislava, 27.4.2010

Vláda R. Fica v boji proti korupcii zlyhala

V parlamente za viac transparentnosti hlasovala najmä opozícia z KDH a SDKÚ, najmenej HZDS a Smer

Transparency International Slovensko (TIS) hodnotí boj proti korupcii za vlády Roberta Fica ako slabý a neúčinný. Priority tejto vlády ležali ďaleko viac v sociálnej politike a príprave veľkých investičných projektov. Vláda však ignorovala, že aj tieto oblasti prinášali nové korupčné príležitosti. Vláde neschválila svoj protikorupčný program a vo vláde neexistoval minister, ktorý by bral vládnu protikorupčnú agendu za významnú súčasť svojej práce.

Hoci sľuby koaličných strán boli v oblasti boja proti korupcii už pred voľbami v roku 2006, ale aj v programovom vyhlásení vlády sporadické a svojou efektívnosťou obmedzené, aj tie sa koalícii darilo plniť len minimálne. **Z troch hlavných sľubov - posilniť nezávislosť súdov, stíhať veľké korupčné ryby a transparentne rozdeľovať dotácie a eurofondy – koalícia nesplnila ani jeden.** Novými právnymi úpravami a prechodom ministra spravodlivosti Štefana Harabina na Najvyšší súd sa nezávislosť súdnictva znížila. Dôvera verejnosti k súdom ostala na nízkych 30tich percentách. Stovka sudcov začala otvorene žiadať zásadné zmeny v spravovaní súdnictva.

Žiadny politik či vysoký štátny úradník či už zo súčasnej alebo minulej vlády nebol za korupciu stíhaný, nie to odsúdený. Za paragrafy machinácií s verejným obstarávaním bolo za štyri roky vlády stíhaných len 9 občanov, ale nik nebol obžalovaný a súdený. Verejné obstarávanie ako aj rozdávanie dotácií a licencií bolo permanentne sprevádzané škandálmi a podozreniami z tunelovania a stranického klientelizmu (nástenkový, mýtny, upratovací tender, emisie, záchrany, sociálne podniky). K nesplneným sľubom vlády patrí aj zmena volebného systému smerom k väčšinového s účelom minimalizovať kupovanie poslancov, ako aj posilnenie ochrany zamestnancov v prípade odmietnutí účasti na nekalom konaní nadriadených.

K splneným sľubom TIS radí len dve opatrenia – zachovanie Špeciálneho súdu a presadenie zákona o preukazovaní pôvodu majetku. Kým prvé opatrenie má naozaj prínos pre protikorupčný boj, druhé opatrenie má podľa TIS priveľa dier na to, aby mohlo efektívne skorumpovaných ľudí postihnúť.

Zlyhávanie vlády v boji proti korupcii pociťuje aj široká verejnosť. V prieskume verejnej mienky Eurobarometer z jesene 2009 sa 17% respondentov vyslovilo, že úsilie vlády bojovať s korupciou je efektívne. Opačný názor malo 79% opýtaných.

Pri hodnotení 25 návrhov zákonov, ktoré parlament v uplynulom volebnom období prejednával a ktoré sa týkali boja proti korupcii, boli analytikmi TIS a spolupracujúcich inštitúcií (zoznam v prílohe 4) **vyhodnotené ako najlepšie zámery rozšíriť infozákon** (povinne zverejňovať uzavreté zmluvy, v ktorých si štát nakupuje tovary a služby, tzv. aktívna transparentnosť), **návrh novely zákona o sudcoch** (zavedenie občianskej kontroly do rozhodovania disciplinárnych senátov voči sudcom), **zákon o majetku obcí** (povinnosť predávať a prenajímať majetok obcí cez súťaže) a zavedenie **bezplatného prístupu ku katastru nehnuteľností** na internete. Prvé dva návrhy parlament neschválil, druhé dva áno.

Naopak, podľa hodnotiteľov najhoršími zákonmi v oblasti boja proti korupcii boli **posilnenie právomocí ministra spravodlivosti voči predsedom súdov**, **zrušenie možnosti Úradu pre verejné obstarávanie napadnúť platné no nevýhodné zmluvy** ako aj politicky motivované predĺženie mandátu šéfa ÚVO a nakoniec aj **novela o štátnej službe**, ktorá rozšírila okruh vedúcich pracovníkov v štátnej správe, ktorí môže byť odvolávaní bez uvedenia dôvodu.

Na základe porovnania kvality predkladaných a schválených zákonov s hlasovaním v parlamente zostavila TIS rebríčky poslancov a politických strán, ktoré odrážajú legislatívnu snahu zvýšiť transparentnosť, resp. posilniť boj proti korupcii v politike a spoločnosti.

Najlepšie hodnotenými sú poslanec Pavol Frešo (SDKÚ), Július Brocka a Daniel Lipšic (obaja KDĽ). Naopak názoru hodnotiteľov v priemere najhoršie hlasovali Marián Haľko, Jozef Halecký a Tibor Cabaj (všetci HZDS). V hodnotení poslaneckých klubov skončilo najlepšie KDĽ a najhoršie HZDS. Celý zoznam poslancov a strán je uvedený v prílohe.

TIS je jednou z 90 národných pobočiek globálnej mimovládnej organizácie Transparency International, ktorá bojuje proti korupcii dôrazom na prevenciu, teda podporou transparentnosti v zverejňovaní informácií aj narábaní s verejnými prostriedkami, minimalizáciou byrokracie a preferovaním súťažných riešení v narábaní s verejným majetkom.

Príloha 1.

Rebríček návrhov zákonov (schválených aj neschválených) v oblasti boja proti korupcii, o ktorých parlament hlasoval počas vlády Roberta Fica (2006-2010)*

1	• Návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o slobodnom prístupe k informáciám	161
2	• Návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o sudcoch a prísediacich	144,82
3	258/2009 Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady o majetku obcí	139,5
4	346/2007 Novela zákona o geodézii a kartografii (online kataster)	120
5	291/2009 Návrh zákona o Špecializovanom trestnom súde	115,73
6	• Návrh na vydanie ústavného zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Ústava SR (zúženie imunity poslancova NR SR)	106,36
7	• Návrh na vydanie ústavného zákona, ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (majetkové priznania)	106,17
8	• Návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o verejnom obstarávaní	104,5
9	24/2007 Novela zákona o obchodnom registri (elektronický obchodný register)	91,83
10	232/2008 Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o verejnom obstarávaní	88,33
11	• Návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Trestný poriadok	71,67
12	324/2007 Novela zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy	64,17
13	384/2008 Novela Občianskeho súdneho poriadku	63,27
14	• Návrh na vydanie ústavného zákona, ktorým sa mení Ústava SR (zrušenie poslanskej imunity)	61,09
15	490/2008 Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o výkone práce vo verejnom záujme	55,64
16	568/2008 Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o politických stranách a politických hnutiach	53,83
17	• Návrh na vydanie zákona o financovaní volieb do orgánov samosprávy obcí a do orgánov samosprávnych krajov	41
18	394/2008 Novela zákona o prevode vlastníctva nehnuteľného majetku vo vlastníctve SR na obec alebo VÚC	-6
19	101/2010 Návrh zákona o preukazovaní pôvodu majetku	-22,27
20	511/2007 Novela zákona o sídlach a obvodoch súdov SR (obnovenie okres. súdov)	-39
21	139/2008 Novela zákona o službách zamestnanosti	-62,73
22	167/2008 Vládny návrh zákona o periodickej tlači	-77,36
23	253/2007 Novela zákona o štátnej službe	-98,18
24	73/2010 Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o verejnom obstarávaní	-127,64
25	517/2008 Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o súdoch	-136,36

*Bodkou • sú označené návrhy zákonov, ktoré neboli schválené

Príloha 2.

Rebríček politických strán a hnutí podľa hlasovania ich poslancov pri návrhoch zákonov v oblasti boja proti korupcii, o ktorých parlament hlasoval počas vlády Roberta Fica (2006-2010)*

1	KDH	53,82
2	SDKÚ	50,39
3	SMK - MKP	37,74
	<i>nezavislí</i>	31,21
4	SNS	-18,28
5	Smer - SD	-19,56
6	ĽS - HZDS	-27,12

*Hodnoty sú vypočítané z priemerných hodnotení všetkých poslancov, ktorí aspoň raz hlasovali v parlamente za určitú stranu

Príloha 3.

Rebríček poslancov parlamentu podľa ich hlasovania pri návrhoch zákonov v oblasti boja proti korupcii (priemerné skóre), o ktorých parlament hlasoval počas vlády Roberta Fica (2006-2010)*

1	FREŠO, Pavol	SDKÚ	63,82
2	BROCKA, Július	KDH	62,84
3	LIPŠIC, Daniel	KDH	62,84
4	MIŠŠÍK, Peter	SDKÚ	60,4
5	KUBOVIČ Pavol	SDKÚ	59,92
6	CIBULKOVÁ, Katarína	SDKÚ	58,84
7	ROSOVÁ, Tatiana	SDKÚ	57,36
8	ŽITŇANSKÁ, Lucia	SDKÚ	57,36
9	FRONC, Martin	KDH	57,02
10	IVANČO Jaroslav	SDKÚ	54,86
11	KÖTELES László	SMK - MKP	54,82
12	GIBALOVÁ, Monika	KDH	54,67
13	GALBAVÝ, Tomáš	SDKÚ	53,95
14	PADO, Martin	SDKÚ	53,71
15	ŠIMKO Jozef	KDH	53,1
16	HORVÁTH, Zoltán	SDKÚ	52,55
17	BAUER, Rudolf	pôvodne KDH	52,21
18	GÁL, Gábor	pôvodne SMK - MKP	50,37
19	HRUŠOVSKÝ Pavol	KDH	50,07
20	SABOLOVÁ, Mária	KDH	50,03
21	FEDOR, Martin	SDKÚ	49,24
22	BÁRDOS Gyula	SMK - MKP	49,24
23	PATAKY, Ján	SDKÚ	48,37
24	PROKOPOVIČ, Pavol	SDKÚ	48,33
25	KAHANEC Stanislav	KDH	48,10
26	DEVÍNSKY Ferdinand	SDKÚ	47,46

TIS: Vláda R. Fica v boji proti korupcii zlyhala

27	MICHEL, Euboš	pôvodne SDKÚ	47,17
28	MINÁRIK Pavol	pôvodne KDH	46,80
29	ŠTEFANEC, Ivan	SDKÚ	46,11
30	ABRHAN, Pavol	KDH	45,70
31	BERÉNYI, József	SMK - MKP	45,07
32	SÁRKÖZY, Klára	SMK - MKP	44,99
33	MIKLOŠ, Ivan	SDKÚ	44,67
34	VÁŠÁRYOVÁ, Magdaléna	SDKÚ	44,49
35	RADIČOVÁ, Iveta	SDKÚ	42,80
36	SIMON, Zsolt	pôvodne SMK - MKP	41,90
37	LIŠKA, Juraj	pôvodne SDKÚ	41,39
38	DZURINDA, Mikuláš	SDKÚ	41,23
39	KUKAN, Eduard	SDKÚ	41,11
40	KURUC, Martin	pôvodne SDKÚ	40,85
41	MIKLÓS, László	SMK - MKP	40,74
42	JUHÁSZ, György	SMK - MKP	40,71
43	JANIŠ Stanislav	SDKÚ	40,70
44	MARKOVIČ, Peter	SDKÚ	40,43
45	MIKLOŠKO František	pôvodne KDH	39,78
46	ANDRUSKÓ, Imre	SMK - MKP	39,46
47	HORT, Milan	SDKÚ	39,14
48	BIRÓ, Ágnes	SMK - MKP	38,63
49	MIKUŠ, Jozef	SDKÚ	38,29
50	CSÁKY, Pál	SMK - MKP	38,21
51	BUGÁR, Béla	pôvodne SMK - MKP	37,46
52	NOVOTNÝ, Viliam	SDKÚ	36,99
53	TKÁČOVÁ, Jarmila	SDKÚ	36,98
54	PÁSZTOR, István	SMK - MKP	36,81
55	SZÖGEDI, Anna	SMK - MKP	36,48
56	FARKAS Iván	SMK - MKP	35,71
57	DURAY Miklós	SMK - MKP	34,70
58	PALKO, Vladimír	pôvodne KDH	34,00
59	SZIGETI János	SMK - MKP	33,02
60	NAGY, László	pôvodne SMK - MKP	32,88
61	SZIGETI, László	SMK - MKP	32,70
62	BASTRNÁK Tibor	pôvodne SMK - MKP	32,60
63	KUŽMA, Štefan	SDKÚ	32,01
64	GABURA, Peter	pôvodne KDH	30,39
65	SLAFKOVSKÝ, Alexander	SDKÚ	29,43
66	PAŠKA, Jaroslav	SNS	10,96
67	SMOLKOVÁ, Monika	Smer - SD	7,06
68	LÍŠKA, Jozef	SNS	2,83
69	GALIS, Dušan	Smer - SD	2,68
70	DAMBORSKÁ, Marta	SNS	-2,57
71	DUBRAVAY, Peter	SNS	-2,62
72	ZALA, Boris	Smer - SD	-3,54

TIS: Vláda R. Fica v boji proti korupcii zlyhala

73	ĎURAČKA, Jozef	SNS	-4,05
74	JARJABEK, Dušan	Smer - SD	-5,07
75	SLOTA, Ján	SNS	-5,12
76	CHELEMENDIK, Sergej	SNS	-5,64
77	ZÁHUMENSKÝ, Marián	Smer - SD	-7,61
78	VETEŠKA, Viliam	ĽS - HZDS	-7,63
79	KORBA, Anton	pôvodne SNS	-9,49
80	ZVONÁR, Ján	Smer - SD	-9,57
81	CHRBET, Ján	SNS	-9,77
82	RICHTER, Ján	Smer - SD	-9,96
83	ROŠKOVÁ, Ľubica	Smer - SD	-9,96
84	VALOVÁ, Jana	Smer - SD	-11,83
85	BABIČ, Ján	Smer - SD	-12,07
86	HRADECKÝ, Boris	Smer - SD	-12,35
87	KONDRÓT, Maroš	Smer - SD	-12,66
88	BELÁSOVÁ, Milada	SNS	-12,88
89	MAMOJKA, Mojmír	Smer - SD	-13,24
90	PUČÍK, Rudolf	SNS	-13,41
91	GOGA, Pavol	Smer - SD	-13,81
92	ZELNÍK, Štefan	SNS	-13,87
93	GREČKOVÁ, Lea	Smer - SD	-13,90
94	SENKO, Ján	Smer - SD	-14,14
95	MADEJ, Róbert	Smer - SD	-14,79
96	RAFAJ, Rafael	SNS	-14,80
97	BURIAN, Jozef	Smer - SD	-15,10
98	ŠVIDROŇ, Valentín	SNS	-15,47
99	KOVARČÍK, Ján	ĽS - HZDS	-15,5
100	MARTINÁK, Ľuboš	Smer - SD	-15,56
101	ČÍŽ, Miroslav	Smer - SD	-15,81
102	FAIČ, Vladimír	Smer - SD	-16,11
103	REHÁK, Milan	ĽS - HZDS	-16,18
104	BOBRÍK, Anton	Smer - SD	-16,61
105	VARGA, Ivan	Smer - SD	-16,94
106	KRAMPLOVÁ, Zdenka	ĽS - HZDS	-16,98
107	KOTIAN, Miroslav	pôvodne SNS, neskôr ĽS - HZDS	-17,04
108	VESTENICKÝ, Emil	SNS	-17,23
109	SLABÝ, Ján	SNS	-17,31
110	KOŠÚTOVÁ, Magda	Smer - SD	-17,59
111	BAČÍK, Branislav	Smer - SD	-18,07
112	ČECH, Ján	Smer - SD	-18,07
113	GABÁNIOVÁ, Darina	Smer - SD	-18,07
114	GLENDA, Tibor	Smer - SD	-18,07
115	JÁNOŠ, Vladimír	Smer - SD	-18,07
116	JASAŇ, Viliam	Smer - SD	-18,07
117	KRAJKOVIČ, Mikuláš	Smer - SD	-18,07
118	KUBÁNEK, Stanislav	Smer - SD	-18,07

119	KVORKA, Ján	Smer - SD	-18,07
120	LAŠŠÁKOVÁ, Jana	Smer - SD	-18,07
121	LEBOCKÝ, Tibor	Smer - SD	-18,07
122	LUKŠA, Michal	Smer - SD	-18,07
123	MATEJIČKA, Vladimír	Smer - SD	-18,07
124	MAZÚROVÁ, Viera	Smer - SD	-18,07
125	MÜLLEROVÁ, Emília	Smer - SD	-18,07
126	NACHTMANNOVÁ, Oľga	Smer - SD	-18,07
127	OBRIMČÁK, Peter	Smer - SD	-18,07
128	PELEGRINI, Peter	Smer - SD	-18,07
129	PETRÁK, Lubomír	Smer - SD	-18,07
130	PODMANICKÝ, Ján	Smer - SD	-18,07
131	VALOCKÝ, Jozef	Smer - SD	-18,07
132	KOVAČÓCY, Marián	Smer - SD	-18,99
133	MEČIAR, Vladimír	ES - HZDS	-19,05
134	PAVLIS, Pavol	Smer - SD	-20,22
135	ŠAŠKO, Ivan	SNS	-20,51
136	HORVÁTH, Juraj	Smer - SD	-22,27
137	PAŠKA, Pavol	Smer - SD	-22,45
138	ZMAJKOVIČOVÁ, Renáta	Smer - SD	-22,87
139	MIKUŠ, Tibor	pôvodne ES - HZDS	-22,94
140	JUREŇA, Miroslav	ES - HZDS	-23,73
141	TARČÁK, Jozef	ES - HZDS	-24,66
142	MUŠKOVÁ, Ľudmila	ES - HZDS	-27,99
143	RYDLO, Jozef	SNS	-29,62
144	BELOUSOVOVÁ, Anna	SNS	-32,43
145	DŽURINA, Pavol	ES - HZDS	-32,47
146	IZÁK, Jaroslav	SNS	-32,77
147	URBÁNI, Milan	ES - HZDS	-33,60
148	SÁNIOVÁ, Beata	ES - HZDS	-34,59
149	TÓTHOVÁ, Katarína	ES - HZDS	-39,15
150	CABAJ, Tibor	ES - HZDS	-41,3
151	HALECKÝ, Jozef	ES - HZDS	-43,31
152	HALKO, Marián	ES - HZDS	-45,49

*V hodnotení sú zaradení len poslanci, ktorí nimi boli počas minimálne 51% z 25 hlasovaní

Príloha 4.

Zoznam hodnotiteľov

Pavel Nechala , TIS – Transparency International Slovensko

Ivan Rončák , TIS

Emília Sičáková-Beblavá, TIS

Gabriel Šipoš, TIS

Grigorij Mesežnikov, IVO – Inštitút pre verejné otázky

Juraj Nemeč , Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Jaroslav Pilát, MESA 10

Lubomír Plai, expert na štátnu správu
Dušan Sloboda, Konzervatívny inštitút M.R. Štefánika
Jiří Vlach, spolupracovník TIS
Dušan Zachar, INEKO
Martina Zuberská, konateľka CFCU, s.r.o. (kolektív CFCU, s.r.o.)

Príloha 5.

Metodológia hodnotenia zákonov a hlasovania poslancov NR SR*

Hodnotiace kritéria zákonov

Opatrenia boli hodnotiteľmi hodnotené v kategóriách: **miera súhlasu s opatrením a dôležitosť opatrenia pre spoločnosť z pohľadu boja proti korupcie**. Tieto kategórie sú navzájom nezávislé. Rating jednotlivých zákonov a návrhov zákonov bol získaný zo súčtu týchto dvoch kategórií. Opatrenia mohli mať teda rating v rozpätí od -300 do 300.

Miera súhlasu s opatrením [-3; +3]

Miera súhlasu vyjadruje názor hodnotiaceho na kvalitu, resp. ním očakávaný reálny efekt navrhovaného alebo prijatého zákona, ktorý sa môže od jeho deklarovaného cieľa líšiť.

- **Stupnica**
  - 3 absolútny nesúhlas
  - 2 značný nesúhlas
  - 1 mierny nesúhlas
  - 0 žiadny prínos, status quo
  - +1 súhlas so značnými výhradami
  - +2 súhlas s miernymi výhradami
  - +3 absolútny súhlas

Dôležitosť zákona pre boj proti korupcii (od 0 do 100 %)

V rámci tejto kategórie sa hodnotitelia vyjadrili k miere dôležitosti opatrenia v oblasti boja proti korupcii. Čím je percentuálna hodnota vyššia, tým je zákon dôležitejší v oblasti boja proti korupcii na Slovensku.

Hlasovanie poslancov

Skóre jednotlivých poslancov a strán sa odvíjajú od hodnotenia opatrení a predovšetkým od ich kladných (pozitívne opatrenie) alebo záporných (negatívne opatrenie) hodnôt.

V prípade **pozitívneho** opatrenia získali plusové body iba tí, ktorí hlasovali za. Tí, ktorí hlasovali proti, zdržali sa, alebo nehlasovali (no boli v parlamente prítomní), dostali mínusové body. Neprítomní poslanci dostali 0 bodov za jednotlivé zákony alebo návrhy zákonov.

V prípade **negatívneho** opatrenia dostali plusové body tí, ktorí hlasovali proti, sa zdržali, alebo nehlasovali (no boli v parlamente prítomní). Mínusové body dostali hlasujúci za. Neprítomní poslanci dostali 0 bodov za jednotlivé zákony alebo návrhy zákonov.

*Hodnotiaca metodika a kritériá sú použité z projektu [HESO](#), inštitútu [INEKO](#).